

Szerkesztőség
Via S. Andrea Troyer ház.
Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— fr
Félévre 6 mesi 3.— „
Negyedévre 3 „ 1.50 „
2 órára 2 „ 1.— „
Külföldre 1 évre . . Per l'estero 8.— „

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyiltterek:
Fölvétetnek árszabály szerint a kiadó hivatalban, Battara P. könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodájában Budapest, Váci-utca, Oppelik B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

1891 december 13

Megjelenik minden vasárnap

13 dicembre 1891

Fölvétet előfizetésre!

A legközelebbi évi január hóban főállásának tizenegyedik évét éri meg lapunk.

Tengerészetünk fejlődése, tengeri kereskedelmünk érdekszálainak gyarapodása folytán bizalommal lép az új évtizedbe.

Gondunk lesz rá, hogy a magyar tengerészetéről a magyar tengeri kereskedelemről, s az ezzel kapcsolatos intézkedésekről, lapunk keretében mértén tájékozzak az olvasó közönséget.

A magyar tengeri hajózás.

(Második közlemény)

A magyar tengeri kereskedés forgalmi érdekei, és különösen a forgalomnak folytonos emelkedése, csaknem elkerülhetlenné tette, hogy a be- és kirakodási műveletek céljára is folytathatók legyenek.

A fiumei kikötő villamos világítása az 1891 évi költségvetésben a „fiumei kikötőben létesítendő hajójavitó telepre és villamvilágítási berendezésekre“ engedélyezett 70.000 forintnyi hitel nagy részben a villamos világos berendezés-

sére fordított, minthogy a hajójavitó telep illetve, a dock építése, mint a tanulmányokból kiderült, oly nagy költségre kerül, hogy annak létesítéséhez ez évben hozzá fogni nem lehetett.

Miután a villamos világításnak berendezése, üzemben tartása, az áramfejlesztő felállítása stb. költségei 200—300.000 ftnyi befektetést igényelnének, az államkincstár nézve pénzügyileg sokkal előnyösebb volt a villamos világítást vállalati úton biztosítani. — A kormány ez okból a bécsi „Nemzetközi villamos fűtőszállag“ 10 évre szerződést kötött oly módon, hogy tartozik ez idő alatt a fiumei kikötőt megvilágítani, s a szerződést a kormány akaratára esetleg újabb 10 évre meghosszabbítani.

Miután a „révilágítás“ adományból fedezendő még a fiumei kikötőnek továbbra is gázfényvel való világítása, mi 500 ft évi kiadást igényel, továbbá a Fiumén kívül eső magyar kikötők világítása, és a tengerpart mentén elhelyezett jelzőlámpák fentartása és javítása 2000 ft összköltséggel, emel fogva a „révilágítás“ tétel alatt az 1891 évre engedélyezett 8200 ft hitelnek 10 600 ft-tal való emelése szükséges.

Az „uszóművek kezelési és fentartási költségei“ a kereskedelmi kormány 3000 ft-tal emelte. E köl-

tséget a „Klotild“ mentő gőzös kazánjának újjal való fölöserelése okozta.

A dologi kiadások többi tételei, mint az a költségvetésből kivethető, változatlanul maradnak.

A tengerészeti szakoktatás költségei az 1892 évre 200 ft-tal szaporodnak.

E költségtöbblet a fiumei tengerészeti tanoda igazgatójának és egyik tanárának pótlékai folytán vált szükségessé.

A tengerészeti szakoktatás költségei, mint azt a költségek részletezésénél külön is megjelöltük, 12635 ft-tal van előirányozva.

A bevételek, melyekhez az az állam a magyar tengerészet révén jut, öröndetes arányokat mutat, a mennyiben a bevételek végösszege az 1891 évi költségvetéssel szemben 15.000 forintnyi többletet tüntet föl.

A „kikötői és hajózási illetékek“ ugyanis az 1891 évi 180.000 forinttal szemben a jövő évre 195.000 ft-tal vannak előirányozva.

A „hajórajstromozási díjak“ tekintettel a vitorlás hajózás hanyatlására, s tengeri gőzhajózásunk fejlődésére, mely két ok folytán hajóbeigatások csak ritkán fordulnak elő, az 1891 évben 250 ft-ra szállított le.

E lajstromozási díjak azonban az 1892 évben 2250 ft-ra lettek előirányozva. E bevételi többlet

onnét várható, hogy az Adria magyar királyi tengerhajózási társaság az 1892 évben hajóraját 10 új gőzessel köteles szaporítani, melyek után a társulat az 1879 XVI t. cz. értelmében 2000 ft díjat lesz köteles fizetni.

A „tárházak“ jövedelme 2000 ft-tal kisebb összeggel lettek előirányozva.

A fiumei szabad kikötő megszüntetése következtében ugyanis, szükségesnek mutatkozott, hogy a behozatali áruk számára egy nyilvános jelleggel bíró import raktár bocsáttassék a forgalom rendelkezésére, s e célra a XII számú kikötői tárház lett kijelölve, mely mint import raktár fog kezeltetni.

Ezenkívül a parti hajózást állami segély mellett teljesítő magyarhorvát tengerhajózási vállalatnak egy megfelelő tárházi helyiség adatott át mérsékelt bérösszeg fizetése mellett oly célból, hogy szerződés szerinti segélyezett szolgálatát fejleszthesse és általa nagyobb üzleti tevékenységet tejhessen ki.

A 2000 ft-nyi csökkenést tehát a tárházi bérek csökkenése idezte elő.

A „vegyes bevételek“ rovata alatt az 1891 évi összegnek megfelelő arányban 18.000 ft lett előirányozva.

Fiume 1848-ban.

A rendfőntartó halászok. — Ferdinánd kiráta gróf Erdődyhez. — Az engedetlen Kleindienst.

(A Fiume eredeti tárazója).

Az 1848 ki események minden vérontás és nagyobb pusztítás nélkül vonultak el a kikötő város fölött. — A lakosság az ellenséges áramlatokkal szemben ez időben is az anyaországhoz szított, s a magyar kormány Fiumében mindaddig tartotta magát, míg Bunyevác a szerzésánok élén a horvát hegyek közül a városba alá nem ereszkedett; e rongyos és vad kinézésű csoportok alakjai az idős fiumei nemzedéknek még ma is élénk de nem a legjobb emlékezetében élnek.

A nélkül azonban, hogy a kikötő városban lefolyt 1848-49 ki események részletesebb tárgyalásába bocsátkoznánk, két rendkívül érdekes és részben fontos okmányt mutatunk be az olvasó közönségnek.

Az egyik okmányt, mely nem annyira fontos mint érdekes adalékul szolgálhat a fiumei 48-49 ki események megvilágításához, s a lakosság körében uralkodott hangulathoz, gróf Erdődy János kormányzó bocsátotta ki 1848 ju-

nus 4-kén fölvívás alakjában a fiumei polgárokhoz: — az olasz nyeivű fölvívás eredetije a következőleg hangzik:

Cittadini fiumani!

Da un Rapporto della Guardia Nazionale venne a cognizione, che nella notte del 3 al 4 corrente Giugno girava per la città un forte attrupamento di pescatori, armati di grossi bastoni, sotto lo specioso titolo d'invigilare all'ordine.

Simili fatti possono cagionare all'ordine gravi disordini, e perciò non possono essere tollerati.

La legge affido il mantenimento dell'ordine pubblico alla Guardia Nazionale; a questa dunque, e a nessun'altra corporazione spetta d'invigilare alla tranquillità pubblica.

Cittadini! Come da una parte è mia seria intenzione di assicurare la libertà ad ognuno, così dall'altra è mio fermo proponimento, di mantenere con braccio forte l'ordine pubblico nell'interesse di tutti.

E perciò ordino quanto segue:

§. 1. Ogni assembramento di notte tempo, specialmente con mano armata è severissimamente vietato.

§. 2. Tutti li contravventori a quest'ordine dovranno essere arrestati dalla guardia nazionale, e tanto essi, quanto spe-

cialmente l'instigatori verranno trattati a rigori di legge.

Cittadini? La popolazione di Fiume è generalmente conosciuta per la sua buona, pacifica e tranquilla indole. Non ismentite, il Vostro Governatore Ve ne prega, non ismentite questo Vostro carattere, che vi fa tanto onore. Rispettate la nazionalità di tutti. Ricordatevi che siamo tutti fratelli!

Il locale magistrato Civico, di intelligenza colla Guardia Nazionale, sono incaricati dell'esecuzione della presente Ordinanza.

Fiume, li 4. Giugno 1848.

Conte Giovanni Erdődy Governatore.

A magyar fordítás szövege a következő:

Fiumei polgárok!

A nemzetőrség je'entéséből tudomásomra jutott, hogy a június 3-kától 4-kére virradó éjjelen, halászokból összeverődött csoport a közrend megőrzésének ürügye alatt vastag botokkal fölfegyverkezve járta be a várost.

Az ehhez hasonló esetek nagy rendtelenségeknek lehetnek okozói s ez okból azokat megtilmni sem lehet.

A közrend fentartását a törvény a nemzetőrségre bízta, miért is a közön-

ség nyugalmanak megőrzése az utóbbin kívül semmü nemü más testületnek föladatát nem képezheti.

Polgárok! A mint egy részről komoly célom mindenkinek a szabadságát biztosítani, másrészt a legelhatározottabb szándékom a közrendet mindenki érdekében a legszigorúbb kézzel fentartani.

Ez okból a következőket rendelem:
1 §. Minden éjjeli csoportosulás, különösen fölfegyverkezve, a legszigorúbban tiltatik.

2 §. A rendelet áthágóit a nemzetőrség köteles letartóztatni, s úgy ezek, mint a bujtogatók a törvény szigorával sujtatnak.

Polgárok! A fiumei polgárság jó, békes és nyugodt hajlamai általános ismeretesek; ne hazudtoljátok meg, a ti kormányzótok kér titeket arra, ne hazudtoljátok meg jellemeteket, mely annyira becsületetekre válik. Tiszteljetek valamennyi nemzetiséget. Jussan ezetekbe, hogy mindnyájan testvérek vagyunk!

E rendelet végrehajtásával a helybeli városi hatóság a nemzetőrséggel egyetértőleg van megbízva.

Fiume 1848, július 4.

Gróf Erdődy János kormányzó.

enek
aságot nyújtja

sik.
tűnnek a kö-
ámu kötvény
ett 1891
5000. dollár
9686 ..
14686 dollár
fizetett díjak
ság teljes 18

nem válhat
e ingyen f-
n, ugyszintén
za 5

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

lakpénzzel	4.200	4.200
3 tanárnak ötödéves pótlék	1.100	1.000
Segéditanárok évi jutalmazása	3.015	3.015
Szolga	420	420
Ösztöndíj a fiumei tengerészeti tanoda növendékei számára	1.200	1.200
Segélydíjak a tanodában kiképezett növendékek hajóra szegődésekor	600	600
Összesen	12.635	12.435

Dologi kiadások.		
A tanoda hivatali költségei	300	300
Oktatási eszközök	1.500	1.500
Vizsgálati díjak	700	700
Gyakorlati utazás	365	365
Összesen	2.865	2.865
Ehhez a személyi járandóságok	12.635	12.435
A szakoktatás összes kiadásai	15.500	15.300

Liszt forgalom.

Folyó évi november hónapban összesen 71787,6 m. m. magyar liszt érkezett vasúton Fiuméba és Triesztbe, mely mennyiség az egyes magyar piacok kitüntette a következőképp oszlik meg:

	Fiuméba	Triesztbe
Budapest	49.400,00 q.	3102,37 q.
Debreczen	5.660,00 "	"
Temesvár	2.016,00 "	509,50 "
Szeged	1.309,00 "	816,06 "
Kaposvár	1.105,00 "	"
Barcs	702,00 "	"
Vukovár	612,00 "	"
N. Kikinda	306,00 "	"
Delta	306,00 "	"
N. Várad	304,00 "	"
Ujvidék	304,00 "	"
Losonc	304,00 "	"
Miskolcz	302,00 "	"
Károlyváros	303,00 "	1,70 "
V. Kula	204,00 "	"
Szabadka	200,00 "	"
Eszék	100,00 "	"
Velence	100,00 "	2.700,00 "
Arad	100,00 "	"
Eger	"	51,00 "
Sziszek	"	51,00 "
Monor	"	10,00 "
Összesen	63.638,00 q.	8.149,63 q.

Folyó év első tizenegy havában behozott összesen 842.433,2 mét. mázsa magyar liszt 746448,0 q. Fiuméba és 95985,2 q. Triesztbe) mely mennyiség a múlt év megfelelő időszakának behozatalával szemben 33774,9 mét. mázsanyi csökkenést tüntet elő.

Az osztrák-magy. Lloyd rendkívüli közgyűlése.

Az osztrák-magyar Lloyd-társulat igazgatótanácsa a f. évi december hó 19-ik napján rendkívüli közgyűlést tart, melyre a részvényeseket, személyes vagy más részvényes által való részvételre tisztelettel meghívja. — Napirend: Az 1891 évi augusztus 12-én kelt hajózási és postaszereződés XXIII §-a értelmében az igazgatótanács azon hat tagjának foganatosítandó választása, kinek működése 1892 évi január 1-én kezdődik. — A napirend tárgyát képező paragrafus szövegének kivonata a következő:

A Lloyd igazgatótanácsa az elnökből és nyolcz tagból áll. Az elnököt Ö. cs. és apost. kir. Felsége nevezi ki. A tagok közül kettőt a cs. kir. kereskedelmi miniszter, az ipar-kereskedelmi s forgalmi körökből nevez ki, a többi pedig a közgyűlés által választatik. Az igazgatótanács összes tagjainak osztrák állampolgároknak lennie, s a Reichsrathban képviselt királyságokban és országokban rendes lakhelyvel birnia kell.

Az Adriatársulat a nyugotindiai piacokon. A jamaikai kiállításra kiállított magyar áruk aránylag kis mennyiségben keltek ugyan el, ha azonban figyelembe vesszük a kiállítók csekély számát, meg lehetünk elégedve az eredményvel, mely a magyar kereskedelmi kormány kingstoni megbízottjának jelentése szerint elértünk.

A kiállításon elért eredmény folytán Baross Gábor miniszter fölhiatta az *Adria magyar királyi tengerhajózási s a Magyar Kereskedelmi társaságot* adnak véleményét arra nézve, hogy a kingstoni kormány megbízott által kivitelképesnek mondott magyar cikkek kelendőségét a nyugotindiai piacokon, miként lehetne rendes gőzhajójáratok berendezése által előmozdítani.

A nevezett intézetek képviselői a miniszter felszólítására behatóan tárgyalták a kérdést. A többi között fölemlítették, hogy a Santosba menő hajó, ha Jamaikában is kiköt 5-6 napot veszít, a mi 240 font költséget okoz; az Adriatársulat ott rendes közvetlen járatot nem létesíthet ugyan, de a miniszter által hangsúlyozott érdekek előmozdítása céljából, más módozatokat ajánlott. A miniszter a három intézet képviselőinek megállapodásait tudomásul vette és a Kereskedelmi Muzéum igazgatóságát értesítette a Jamaikába való szállítás könnyítése céljából tett intézkedéseiről.

A Fiuméből Glasgowon át Jamaikába szánt küldemények Fiumében az „Adria” m. kir. tengerhajózási részvénytársaságnál fognak fölvetetni, viszont pedig a Jamaikából Glasgowon át Fiuméba indított szállítványok Kingstonban a „Clyde Line” társaság ottani ügynökénél lesznek feladandók oly megjegyzéssel, hogy azok Glasgowon át az Adria hajóival szállítandók Fiuméba. Ezen vonalon az Adria társaság további intézkedésig a kivitelnél közönséges áruk (ideértve lisztet) szállításáért 34 sh. 6 d., iparcikkek szállításáért 42 sh. 6 d., a behozatalnál pedig rum szállításáért puncheonokban (120 gallonos hordók) gallononként 4 1/2 d.-ben megállapított díjtételeket fog számítani.

Helyi és külföldi hírek.

József főherceg Fiumében. A legnépszerűbb főhercegeinkről, és családjáról a többi fiumei lappal egyidejűleg azt irtuk, hogy ő fenségeik még karácsony előtt Fiuméba érkeznek. E hír annyiban alaptalan a mennyiben a főherceg és fenséges családja, mint értesülünk, csakúgy után fog Fiuméba érkezni.

Gróf Zichy Ágost kormányzónk Budapestre utazott; a kormányzó és távollévő családja e hó 18-kán fog visszatérni a kikötő városba.

Kinevezések. A m. kir. tengerészeti hatóság Rumén Péter és Ruzic György cs. és kir. haditengerészeti altiszteket a hatóság üszömüveire ideiglenes minőségű tengerészekké, továbbá Mussich Natál tengerészt a hatóság üszömüvein III. osztályú révkalauzá nevezte ki és Mladenich Lipót III. osztályú révkalauzt II. osztályú révkalauzá léptette elő. Dr. Marzer Zandegiacomo fiumei kir. törvényszéki jegyző, hadbíró főhadnagygyá nevezett ki, s e minőségben Budapestre helyeztetett át.

A fiumei új adótárnok. A m. kir. pénzügyi miniszter, *Derencsiovich* János fiumei adóhivatali II. oszt. ellenőrt, III. oszt. adótárnokká, *Szegedi* Miklós nyiregyházi adótisztet pedig ugyancsak a fiumei adóhivatalhoz III. oszt. ellenőrré nevezte ki.

Korvin Mátyásról tartott nagyrédekű fölolvast a múlt vasárnap dr. Berghoffer József h. tanfelügyelő s főgimnáziumi igazgató Az olasz nyelvű előadást számos és válogatott közönség hallgatta végig, mely a fölolvast élénken megtapsolta. — A fölolvast jelen volt gróf Zichy Ágost kormányzónk is.

A mai fölolvast. Körösi Sándor főgimnáziumi tanár ma esti 6 órakor a

m. kir. főgimnázium nagy termében „Fischer Sándor Petőfőről” magyar nyelvű fölolvast tart. Az érdekesnek ígérkező előadásra föl hívjük a közönség figyelmét.

Ürményi Bernát országgyűlési képviselő és társai részére a kereskedelmi m. kir. miniszter, Versecztől: Vljakoveczen, Rettisován, Ulmán, Nicolinczen, Károlyfalván, Alibunáron, Petrovoszelón, Mamorákon, és Delioláton át Pancsováig vezetendő helyérdekű vasut építésére az előmunkálati engedélyt megadta.

A fiumei dalos kör. Említettük, hogy a fiumei magyar dalos kör, mely *Brandt* tanár vezetése alatt, már eddig is szép eredményt mutat föl, a jövő évi január hóbanhangversenyt rendez. E hangverseny, mely a daloskörnek egyúttal első föllépése lesz, január hó 9-kén lesz megtartva.

A fiumei tűzoltók pöre. Említettük annak idején, hogy a fiumei tűzoltóegylet, mint erkölcsi testület rígalmazási pórt indított *Fletzer* Ferencz és társai ellen, kik az 1889 év folyamán, egy nyílt levelet bocsátottak ki a tűzoltóegylet parancsnoksága ellen, melyben az erkölcselen kezeléssel, s egyleti pénzek elikkasztásával van vádolva. A hosszú ideig tartott tárgyalások után az ügy a fiumei törvényszékhez e hó 7-kén nyert befejezést. A bíróság tekintetbe véve a vádlottakra, és különösen az első rendű vádlottra *Fletzer* Ferenczre nézve fönnálló sok enyhítő körülményt, úgy ez utóbbira, mint társaira lehetőleg enyhe büntetést szabott. *Fletzer* Ferenczet, ki sikerült védbeszédet is mondott, valamint *Supar* Mátét 30 frt fö, és 10 frt mellékbüntetésre, vagy négy napi elzárásra, *Superina* A. mint bünrészes 10 frt fö, és 5 frt mellékbüntetésre vagy két napi elzárásra, *Goldstein* A. vádlott a rígalmazás vétsége alól fölmentetett s csupán sajtóügyi vétség miatt íteltett 5 frt megfizetésre. Az ítélet ellen, *Goldstein* A. kivételével, valamennyi vádlott fölébbezett.

Egy árlevéltáros elfogatása. Egy *Gastner* Ágost nevű, állítólag nevű nagyváradi illetőségű egyén, már régebb idő óta lakott a „Gondola” nevű ó-városi fogadóban. A rendőrség a közelmúlt éjszakák egyikén az ó-városi „éjjeli szállásokat” átvizsgálva, *Gastner* Ágostot fölötté gyanusnak találta. — A bíróság e hó 9-kén hallgatta ki *Gastner* s a kihallgatás után azonnal átadta a fenyítő bíróságnak.

Az Europa kávéház gazdát cserél. Az *Adamich* téren álló Europa kávéház, mely a fiumei előkelőbb polgárságnak még nem is nagyon kedvezet gyülekező helye volt, nemsokára gazdát cserél. — A kávéházat *Matkovich* G. vette meg a jelenlegi tulajdonostól *Gajschek* A.-tól 20.000 forintért; az új tulajdonos újkör fogja azt átvenni.

Társas kirándulás Olaszországba. A budapesti városi menetjegy iroda ismét főnöke *Schvimmer* Pál, mint azt már említettük, a palermoi kiállítás megtekintése céljából társas kirándulást szervez. — Az utazás programja a következő:

- Budapest* indulás január 16-án 1 óra 55 p. d. u.
- Fiume* érkezés január 17-én 6 óra 50 perczkor reggel.
- „ indulás tengeren 8 órakor reggel
- Ancona* érkezés január 17-én 7 órakor este.
- „ indulás 11 óra 20 percz. este.
- Róma* érkezés január 18-án 7 óra 40 perczkor reggel.
- „ tartózkodás 4 napig.
- „ indulás január 22-én 8 óra 5 p. reggel.
- Nápoly* érkezés 1 óra 39 p. d. u.
- „ tartózkodás 4 napig.
- „ indulás január 25-én 5 órakor d. u.
- Palermo* érkezés január 26-án 11 óra d. e.
- „ tartózkodás 4 napig
- „ indulás január 30-án.

Nápoly január 30.

„ indulás január 30-án 3 óra 10 p. d. u.

Florenz érkezés január 31-én 5 óra 5 tartózkodás 2 nap.

„ indulás február 2-án 6 óra 15 p. d. e.

Velence érkezés február 2-án 1 óra 50 p. d. e.

„ tartózkodás 3 nap.

„ indulás február 5-én 2 óra 10 p. d. u.

Budapest érkezés február 6-án 10 óra 7 p. d. e.

Sárgaláz egy magyar gőzösn. Az Adria társaság „Báró Kemény” nevű gőzösn, mely e braziliai kikötőket járja végig, utközben megbetegedett egy *Pagliarini* Hugó nevű gépész-praktikáns. A fiatalemberen a sárgaláz oly világos jelei mutatkoztak, hogy a kapitány a beteg haladéktalanul a santosi kórházba küldte. *Pagliarini* két nap múlva megölte a sárgaláz. A „Báró Kemény” most vesztegel valamelyik braziliai kikötőben.

— *Hotel Continental* *Susakon*. Egyike a legkeresettebb vendéglői helyiségeknek. Kitérő magyar konyha, valódi fiumei déki, és magyar borok. Ma este katonai hangverseny.

Tengerészeti hírek.

A világ hosszújratú hajóinak száma. A legutóbbi napokban megjelent kimutatások szerint, a világ hosszújratú hajóinak a száma 43.514. — Ebből 33876 hajóvitorlás, 10.540.051 tonnával, és 9638 gőzhajó 12.825.709 tonnával.

Az összeütközés veszedelme az Atlanti oceánon. Az Europa és Észak amerika közötti főközlekedési vonalon a forgalom fokozatos növekedésével az összeütközés veszedelme is folyton növekszik; ha a meggondoljuk, hogy a Liverpool és Newyork közti távolságot ma 6 nap alatt teszik meg a gyorshajók, míg 50 év előtt a „Great Easter”-t világ csodajaképek bámulták meg, midőn Bristolból New-yorkba 18 nap alatt érkezett meg. A gőzhajók ritkasága folytán ebben az időben tehát nem igen kellett tartani az összeütközéstől, kivéve a melyeket a jéghegyek New-Foundland táján okozhattak. — A vitorlás hajókkal az összeütközés veszélye sem volt oly nagy, a mennyiben a vitorlások a szél irányát követvén, csak ritkán kerültek a gőzhajók által követett egyes utvonalba. A legújabb időben az ó- és újvilág közt közlekedő gőzhajók száma rendkívül módon megsaporodott, és miután e hajók könnyen érhető okokból, egytől egyik a legrovidebb vonalra igyekeznek, nagyon természetes, hogy a hajók által sűrűn ellepelt közlekedési vonalon, az összeütközések száma is folyton nagyobb lesz. — A szerencsés lenségek elkerülése céljából az összes nagyobb gőzhajózási társulatok egyetértőleg akarják elhatározni, hogy az Észak Amerika és Nyugoteuropa közt közlekedő gőzhajók, menet és jövet más-más irányban közlekedjenek.

A cs. és kir. hadi tengerészet postája. A cs. és kir. hadügyi miniszterium tengerészeti osztályának értesítése szerint a „*Fisana*” nevű hadigőzös személyzete részére a postai küldemények *Valparaisoba* f. hó 22-kén indittanak el; megérkezés 1892 február 4). Az „*Aurora*” hajórészére szóló küldemények *Jamaicaba* január hó 2-kán küldetnek el, s megközelítőleg január hó24-kén érkeznek rendeltetési helyükre.

Kereskedelmi hírek.

A maltai kereskedelmi muzeum megnyitása. A budapesti kereskedelmi muzeum maltai főlkja, melynek szervezésével a muzeum fiumei képviselősege volt megbízva, mint megbízható forrásból értesülünk, a f. hó 19-k én fog megnyil

ni. A maltai fiók tárgyainak száma még a legutóbbi időben is folyton gyarapodik, úgy hogy alig indul Fiuméből Adriahajó, mely Maltát érinti, hogy a maltai fiók részére hazai árukat ne szállítson. A kereskedelmi muzeum e fiókja, mely annak idején már részletesen ismertették, tengeri forgalmunk emeléséhez bizonyára nem csekély mértékben fog hozzájárulni.

Magyar kereskedelmi társaság. A magyar kereskedelmi társaság igazgatósága fölhívást bocsátott ki a részvényeikre a f. évi december 15-ig 30%-ot vagy is 60 frtot fizesenek be.

Felölös szerkesztő és tulajdonos
Mócs Zsigmond.

Irodalom és művészet

A legfényesebb magyar lap lesz bizonyára a legközelebbi karácsonykor megjelenő „Magyar Géniusz” című képes heti lap, melyet Hevesi József és Karczag Vilamos ismert íróink együtt fognak szerkeszteni. A „Magyar Géniusz” a párisi „Illustration” formájában fog megjelenni és képei versenyezni fognak a világ lap illusztrációival, mert a szerkesztők a modern technika legújabb vívmányait fogják igénybe venni, hogy minél tökéletesebb illusztrációkat közölhessenek. A „Magyar Géniusz” körül Jókaitól kezdve a magyar irodalom minden előkelősége, úgy szintén legkiválóbb művészeink csoportosultak. A „Magyar Géniusz” fennállását egy igen jelentékeny tőke felett rendelkező consortium biztosítja, mely éppen abból a czélből alakult, hogy egy ily nagyszabású vállalat létesítsen.

A „Magyar Géniusz”-hoz gyönyörű kiállítás és nagy műbecsrel bíró színes képmellékletek lesznek csatolva. — Előfizetési ár 10 frt lesz évenként, 5 frt félévre, negyedévre pedig 2 frt. 50 kr. A szerkesztőség és kiadóhivatal ideigle-

nesen Budapesten, VI. Rózsa-utca 46. sz. a. van

M. kir. államvasúti ügyek.

Menetdíjleszállítás. A m. kir. államvasutak értesítése szerint, 1892. január hó 1-től kezdve a varasd-golubovecezi helyiérdekű vasút Varasd és Lepoglava állomásai közötti menetdíjak a távolsági forgalomban a II. vonalszakasz helyett az I. szerint fognak számíttatni, minélfogva Varasdról Lepoglavára, valamint viszont a személyvonatoknál a II. osztályban 50 kr. és a III. osztályban 25 kr. menetdíj fog beszédtetni; továbbá a bács bodrogmegyei helyiérdekű vasút Ada és Ó-Becse állomásai közötti menetdíjak a távolsági forgalomban II. vonalszakasz helyett az I. szerint fognak számíttatni, minélfogva Adáról Ó-Becsére, valamint viszont a személyvonatoknál az I. osztályban 60 kr., a II. osztályban 40 kr., a III. osztályban 25 kr. menetdíj fog beszédtetni.

Utípodgráznak hosszabb útrányon át való továbbítása a m. kir. államvasutak vonalon. A m. kir. államvasutak igazgatósága figyelmezteti a t. cz. utazó közönséget, hogy oly esetekben, mielő az utas XIV. vonalszakaszú menetjegyével nem a rendesen használni szokott legrövidebb, hanem valamely hosszabb útrányon át szándékozik utazni, ebbeli szándékát esetleges podgyásznak feladásakor bejelenteni el ne mulassza mert csak ez esetben fog a podgyász, mely rendszerint a legrövidebb útrányon át szállítatik, az utas által választott hosszabb útrányon át továbbíttatni.

Fiumében Walluschnig Antal

raktárában 200 vagy 300 kockát tartalmazó láda 1 frt 50 kréit kapható az Aigner F. műrzzuschlagi szabadalmazott gyárában készült s már általános kedveltségű

Tűzgyújtó.

Védelmet nyitott árnyékszékeknekél

meghülés, léghuzam és szeg ellen
nyújtanak a legújabb szabadalmazott
árnyékszék ülések
amalyozott öntött vas csészével, automatikus készűék által légmentesen záródva. A már meglevő ülőeszkara minnenütt könnyen alkalmazható és vi-öblítés nélkül használható.

Ára fényezetlen 9 fényezve 10 frt. Stéküldés átánvét mellett. Kivitel szilárd. Kapható csak is a készítő és a szab. birtokosa

WOLFF SOMA

budapesti vasbutor gyári raktárában, Dorottea-u. 2. sz.

Alapított 1853. Kivitel az összes világrészekbe.

József főherceg ö. cs. és kir. Fensége
ndvari szállítója.

Első magyar gép- és tűzoltó-szerek
gyára, harang- és érc-öntőde.

WALSER FERENCZ

BUDAPEST, VII. kerület, Rottenbiller-utca 66. szám.

készít tűzfecskendőket gőz- és kézerőre minden minőség és nagyságban, kerti fecskendőket, vízhorodó kocsikat stb., tűzoltó szállító kocsikat, öntöző készűlekeket magas nyomású vízvezeték-ekhez, légszusz-fecskendőket Exint-teureket, tűzoltó létrákat (a legnagyobb toló létráktól a legkisebb kézi létrákig), tűzoltó omnibuszok és tűzoltósági szer-kocsikat, tűzoltó le-gényeségi felszereléseket, gőzszivattyúkat kútszivattyúkat.

borszivattyúkat, szivattyúkat, bármely czélra, Centrifugal-zivattyúkat, légnomású pöcze gödör-tisztító készűleket, érczharangokat minden nagyságban (az eddigi előállított leg-nagyobb 9700 kilogram), érczöntvényeket vasutak, gőzhajók és gyárak számára, elvállal teljes vízművek és magán vízvezetéképítését és felszerelését, nyilvános gőz- és kádúr-dók berendezését, closetek és bármimemű közegészségügyi tárgynak szállítását.

Árjegyzékek és költségvetések
ingyen és bérmentve

Levelezés magyar, német, francia
olasz, szerb és román nyelven

Ezen fölülmulhatlan találmány-nyal minden papiros, köolaj vagy más gyulékony anyag használata nélkülül a legkönynyebben és legkisebb költséggel gyújtható meg fa. köszén, úgy a nyitott tűzhelyen, kályhában vagy takaréki tűzhelyben is, minden tűzveszély nélkül.

Egy kelet-afrikai üzletbe (Madagas-car szigetére) kisebb tőkével társ ke-restetik. Az üzletjövödelmezősége minden kétséget kizárólag kimutatható Bővebb értesítés lapunk szerkesztő-sege ad.

rendel lakásán: Piazza Andrássy
Med. Univ.
DR. RICHTMAN
nőgyógyász
a párisi és budapesti szülészeti
klinikára volt gyakornoka.
d. e. 11-12-ig
és d. u. 2-3-ig.
Jurman ház 1-em

Osztrák-magyar bank.

Az 1891. évi december 5 én megtartott kisorsolásoknál kisorsoltatott:
4 1/2%-os 38 1/2 éves záloglevelekben 2,259.500 frt,
4%-os 40 1/2 éves záloglevelekben 331.800 frt és
4%-os 50 éves záloglevelekben 185.600 frt.

Az 1891. évi december 5-én kisorsolt záloglevelek 1892. évi április 1 étől fogva egy a jelzalog - hitel - pénztárnál Bécsben, valamint valamennyi bankintézetnél ki fognak fizettetni.

A f. évi december 5-én kisorsolt és a korábbi kisorsolásokból még fel nem vett 4 1/2 és 4%-os záloglevelek számjegyzéke a nevezett pénztárnál és valamennyi bankintézetnél kívánatra ingyen kiszolgáltatik.

A kisorsolt záloglevelek kamatoztatása az illető kisorsolás után legközelebb következő szelvény-határidővel megszűnik, tehát a f. évi december 5 én kisorsolt 4 1/2 és 4%-os zálogleveleket illetőleg 1892. évi április 1-én.

Bécs, 1891. évi december 8 án.

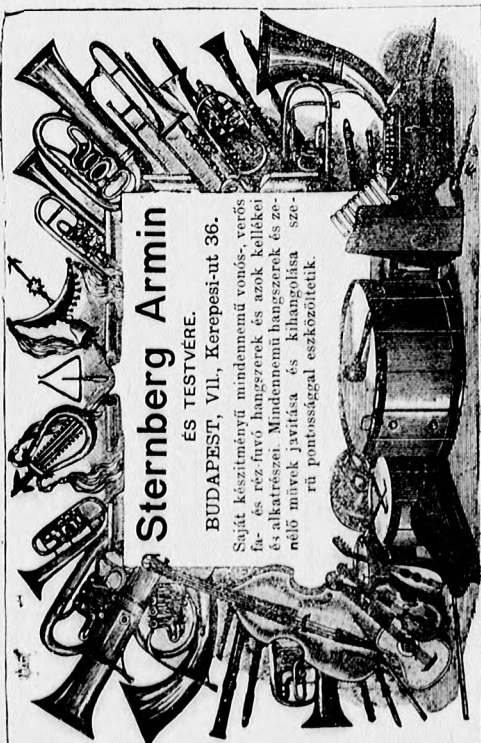
OSZTRÁK - MAGYAR BANK.

Moser A. kormányzó
Gf. Nemes főtanácsos
Mecenseffy vezértitkár

Budapest, Kerepesi - ut 36. szám.

Mintaraktár a kereskedelmi Muzeum fiók üzletében Fiumében.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Sternberg Armin
ÉS TESTVÉRE.

BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 36.

Saját készítményű mindennemű vonós-, vonós-fa- és réz-fúvó hangszerek és azok kellekvei és alkotászelei. Mindennemű hangszerek és zenélő művek javítása és kiharangolása szertu pontosságal eszközöltetik.

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

Budapest, Kerepesi - ut 36. szám.